

SĄDY I POSTĘPOWANIA ORAZ TERMINY PROCESOWE

OPRACOWANIE:

zespół Kancelarii „Traktat”

Radca Prawny Tomasz Szkaradnik

**BIEG TERMINÓW PRAWA ADMINISTRACYJNEGO
(ART. 15ZZR, ART. 15ZZS, ART. 14A**

ZASADA

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii bieg terminów prawa administracyjnego nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

KONKRETNIE

Ustawa wskazuje, że chodzi konkretnie o terminy:

- od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem;
- do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki;
- przedawnienia (wg prawa administracyjnego);
- których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie;
- zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony;
- do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju.

Powyższe nie dotyczy m.in. terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach pilnych, tj. w sprawach, w przypadku których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd oraz sprawy wniosków o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności.

→ TYLKO WYJĄTKOWO

- Właściwy organ, sąd lub podmiot może wezwać obowiązanego do dokonania czynności wynikających z przepisów prawa, jeżeli niepodjęcie czynności mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną. W takim przypadku obowiązanym powinien wykonać obowiązek w oznaczonym terminie.
- **Jeśli jednak strona podejmie czynności w powyższych sprawach, pomimo wstrzymania lub zawieszenia biegu terminów procesowych/sądowych – dokonane czynności są skuteczne.**

INNE TERMINY

Dodatkowo, bieg terminu nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu w zakresie terminu:

- na milczące załatwienie sprawy,
- w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez organ sprzeciwu, wydania decyzji, postanowienia albo innego rozstrzygnięcia uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania,
- na wyrażenie przez organ stanowiska albo wydanie interpretacji indywidualnej, z wyjątkiem interpretacji indywidualnej, o której mowa w ustawie – Ordynacja podatkowa.

■ BIEG TERMINÓW PRAWA CYWILNEGO

Wszystkie terminy bieżą nadal. Oznacza to, że nadal należy zachowywać wszelkie terminy określone w prawie cywilnym, zwłaszcza w zakresie przerwania i zawieszenia biegu przedawnienia terminów do dochodzenia roszczeń.

■ BIEG TERMINÓW PRAWA KARNEGO (ART. 15ZZR)

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie bieżą przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

■ WSTRZYMANIE I ZAWIESZENIE BIEGU TERMINÓW SĄDOWYCH I PROCESOWYCH (ART. 15ZZS)

W okresie trwania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego bieżą terminów sądowych i procesowych nie rozpoczyna się, a rozpoczęty wcześniej ulega zawieszeniu.

Powyższe dotyczy następujących postępowań:

- postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych,
- postępowaniach egzekucyjnych,
- postępowaniach karnych,

- postępowaniach karnych skarbowych,
- postępowaniach w sprawach o wykroczenia,
- postępowaniach administracyjnych,
- postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa,
- kontrolach celno-skarbowych,
- postępowaniach w sprawach, o których mowa w art. 15f ust. 9 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych,
- innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw.

Jeśli jednak strona podejmie czynności w powyższych sprawach, pomimo wstrzymania lub zawieszenia biegu terminów procesowych/sądowych – dokonane czynności są skuteczne.

SPRAWY PILNE

Powyższe nie dotyczy m.in. terminów procesowych i sądowych w rozpoznawanych przez sądy sprawach pilnych, tj. w sprawach:

- administracyjnych i sądownoadministracyjnych – w przypadku których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd oraz sprawy wniosków o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności (art. 14a ust.5);
- innych postępowaniach:

- w przedmiocie wniosków o zastosowanie, przedłużenie, zmianę i uchylenie tymczasowego aresztowania;
- w których jest stosowane zatrzymanie;
- w których orzeczono środek zabezpieczający;
- przesłuchania świadka w postępowaniu przygotowawczym przez sąd na podstawie art. 185a–185c albo art. 316§3 ustawy, gdy podejrzany jest zatrzymany;
- w przedmiocie europejskiego nakazu aresztowania;
- w przedmiocie zarządzenia przerwy w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego;
- o zastosowanie i przedłużenie środka detencyjnego w postaci umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku, o zastosowanie lub przedłużenie wobec niego aresztu dla cudzoziemców;
- w których wykonywana jest kara pozbawienia wolności albo inna kara lub środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności, jeżeli rozstrzygnięcie sądu dotyczy zwolnienia osoby pozbawionej wolności z zakładu karnego lub aresztu śledczego albo jest niezbędne do wykonania takiej kary lub środka przymusu, w tym zakładzie lub areszcie;
- o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką;
- o których mowa w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego;
- dotyczące umieszczenia lub przedłużenia pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich;

- dotyczące umieszczenia małoletniego cudzoziemca w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- z zakresu postępowania wykonawczego w sprawach, o których mowa w pkt 8–12;
- wniosków o ustanowienie kuratora w celu reprezentowania interesów małoletnich w postępowaniu przed sądem lub innym organem w sprawach pilnych;
- o których mowa w ustawie o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób;
- przesłuchania przez sąd osoby w trybie zabezpieczenia dowodu lub co do której zachodzi obawa, że nie będzie można jej przesłuchać na rozprawie.

Prezes właściwego sądu może zarządzić rozpoznanie każdej sprawy jako pilnej, jeżeli jej nierozpoznanie mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego, albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną, a także gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Wstrzymanie i zawieszenie biegu terminów sądowych i procesowych nie dotyczy także niektórych postępowań przed Krajową Izbą Odwoławczą.

→ WYJĄTKOWO

organ, sąd lub podmiot, prowadzący postępowanie lub kontrolę, może zażądać od strony, uczestnika postępowania lub osoby kontrolowanej do dokonania określonej czynności w wyznaczonym terminie, w sytuacji gdy:

- wymaga tego interes publiczny lub ważny interes strony albo kontrolowanego;
- niepodjęcie czynności mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną.

W takiej wyjątkowej sytuacji, występujący z żądaniem jest zobowiązany do wskazania przyczyny żądania.

ODWOŁANIE TERMINÓW ROZPRAW I POSIEDZIEŃ Z WYŁĄCZENIEM SPRAW PILNYCH (ART. 15ZZS)

Jednocześnie w okresie stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii nie przeprowadza się rozpraw i posiedzeń jawnych, za wyjątkiem tych, które dotyczą spraw pilnych rozumianych jak w punkcie wcześniejszym **„SPRAWY PILNE”**.